

§ 725

Helsinginkadun, Runeberginkadun ja Caloniuksenkadun perusparannusten raitio- ja ratasähkötöiden hankesuunnitelma

HEL 2020-008691 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Helsinginkadun (välillä Sturenkatu–Kaarlenkatu), Runeberginkadun (välillä Mannerheimintie–Töölöntori) ja Caloniuksenkadun perusparannusten raitiorata- ja ratasähkötöiden hankesuunnitelman 2.6.2020 esityksen mukaan siten, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeeseen sisältyvät erillishankinnat sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 9 240 000 euroa (alv 0 %) kustannustasossa kesäkuu 2020.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsinginkadun, Runeberginkadun ja Caloniuksenkadun raitiotierataosuuksien perusparannuksella kehitetään raitioliikenteen sujuvuutta, liikenneturvallisuutta sekä matkustusmukavuutta. Perusparannustoimenpiteiden toteuttaminen yhdellä kertaa lieventää perusparannuksen vaikutuksia liikenteeseen.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 (kaupunginvaltuusto 27.9.2017 321 §) todetaan, että liikennejärjestelmän toimivuudesta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

huolehditaan liikenneinvestoinneilla ja kestävien liikennemuotojen kulumuoto-osuutta kasvatetaan. Päättösehdotus tukee näitä kaupunkistrategian tavoitteita kestävästä kasvun turvaamisesta ja on näin strategian mukainen.

Aiemmat päätökset

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi 9.6.2011, 220 §, raitiolinja 8:n kehittämisohjelman.

Yleisten töiden lautakunta hyväksyi 19.5.2015, 249 §, Runeberginkadun (välillä Mannerheimintie–Töölöntori) katusuunnitelman.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 4.9.2018, 415 §, Helsinginkadun (välillä Sturenkatu–Kaarlenkatu), Kaarlenkatu (välillä Franzeninkatu–Helsinginkatu) ja Läntisen Brahenkadun katusuunnitelmat.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi 4.9.2018, 416 §, Caloniuksenkadun katusuunnitelman.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Hankkeessa yhdistetään kolmen erikseen suunnitellun katuosuuden perusparannukset yhdeksi samaan aikaan toteutettavaksi hankekokoiseksi. Hankkeen toteuttamisen myötä parannetaan kevyen- ja raitioliikenteen edellytyksiä kaikilla kolmella katuosuudella. Kaikille kaduille rakennetaan kantakaupungin pyöräliikenteen pääverkon tavoitteilla 2025 mukaiset yksisuuntaiset pyörätiet. Perusparannukset toteutetaan hyväksytyjen katusuunnitelmien mukaisesti.

Raitioliikenteen sujuvuutta ja toiminnallisuutta parannetaan erottamalla raiteet paremmin muusta liikenteestä sekä selkeämmillä pysäkkijärjestelyillä. Raitiotien muutostyöt ovat osin raitiolinja 8 kehittämisohjelman mukaisia. Raitioratahankkeen kaikille kolmelle osuudelle tehdään yhteinen hankesuunnitelma, jotta kokonaisuuden kustannukset pystytään esittämään yhdessä ja vältytään hyväksymismenettelyn pilkkoutumiselta. Lisäksi on tarkoituksenmukaista yhdistää raitiorataa ja ratasähköä koskevat hankesuunnitelmat.

Hanke käsittää kolme katuosuutta:

- Helsinginkatu välillä Kaarlenkatu–Sturenkatu, ja Kaarlenkadun ja Läntisen Brahenkadun Helsinginkadun läheiset osuudet
- Runeberginkatu välillä Mannerheimintie–Töölöntori
- Caloniuksenkatu

Katujen muutoksien suunnittelusta on vastannut kaupunkiympäristön toimiala (KYMP). Raitiolinjaston poikkeusjärjestelyjen koordinoiminen kyetään toteuttamaan yhdessä hankekokonaisuudessa paremmin.

Raitiolinja 8:n kehittämissuunnitelman mukaisesti arvioituna perusparannusten muutokset tuottavat kustannussäästöjä seuraavien 30 vuoden aikana liikennöintikustannussäästöjä n. 0,5 milj. euroa ja matkustajien ajan säättämisestä muodostuvia hyötyjä n. 2,2 milj. euroa.

Helsinginkatu

Raitiovaunun pysäkkejä järjestellään urakka-alueella toimivammaksi kokonaisuudeksi, suojateitä päivitetään nykyisten ohjeistusten mukaiseksi ja pyörätiet muutetaan yksisuuntaisiksi. Muutosten myötä kadut sopeutuvat asemakaavan mukaiseen ympäristöönsä ja täyttävät toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Runeberginkatu

Runeberginkadun perusparannuksessa katualueen muutokset ovat vähäisiä. Ajokaistat ovat pääsääntöisesti 3,5 metriä leveitä ja niiden välissä on raitiotiealue muusta liikenteestä erillään. Raitioliikenteen sujuvoittamiseksi kiskoalue on suunniteltu korotettavaksi reunatuella muusta ajoneuvoliikenteestä.

Caloniuksenkatu

Caloniuksenkatua koskevan katusuunnitelman lähtökohtana on ollut säilyttää kadun kaupunkikuvallinen ja historiallinen ilme, kun perusparannuksen yhteydessä katua on suunniteltu muokattavaksi meluntason alentamiseksi.

Katusuunnitelmassa kadun vanhat reunakivet käytetään uudelleen ja hyödynnetään kadun nykyisiä nupukiviä. Suunnitelmassa on esitetty, että ajorata, jalkakäytävä ja pyörätie sekä pyöräkaista ovat asfalttipäällysteisiä. Raitiotien sujuvuutta parannetaan korottamalla raitiotielle varattu kaista. Uusien pyöräteiden alta poistuu noin 17 pysäköintipaikkaa.

Kadun pohjoisreunalla moottoriajoneuvoliikenne ja raitiovaunuliikenne jakavat nykyisenaan saman kaistan. Raitiovaunuliikenne on myöhemmin mahdollista erottaa omalle kaistalleen myös Mechelininkadun suuntaan kieltämällä pysäköintiä.

Toteuttaminen

Hanke sisältää raitiotien purku- ja rakentamistyöt Helsinginkadun, Runeberginkadun ja Caloniuksenkadun urakka-alueilla. Hankkeen toteuttamiseen kuuluvat myös uudet pysäkkijärjestelyt Helsinginkadun ja Ru-

neberginkadun alueilla. Hankkeen yhteydessä uusitaan tarvittavilta osin ratasähköjärjestelmiä urakka-alueella.

Alueella sijaitsee raitioliikenteen kannalta merkittäviä risteysalueita. Risteysalueiden työt toteutetaan porrastetusti ja ne pyritään ajoittamaan kesäliikenteen ajaksi liikennehaittojen minimoimiseksi. Liikennöinnin kannalta tärkeimmät risteykset ovat Helsinginkatu–Kaarlenkatu, Helsinginkatu–Läntinen Brahenkatu ja Runeberginkatu–Ruusulankatu. Rakentamisen vaiheistuksessa huomioidaan Töölön hallireittinä toimiva Ruusulankatu, jonka liikennöintiedellytykset on pyrittävä turvaamaan.

Hankkeen mukaiset työt on tarkoituksenmukaisinta ohjelmoida toteutettavaksi yhteisenä kunnallisteknisenä (YKT) hankkeena. HKL on yksi YKT-hankkeen osapuolista ja Kympp toimii hankkeen päättilaajana ja kilpailuttaa YKT-urakan.

Keskeisten katujen perusrakennustöistä aiheutuvien liikennehaittojen minimoimiseksi tullaan hankkeessa käymään kehitysvaihe ennen varsinaisten rakennustöiden aloittamista. Kehitysvaihe käynnistyy kesällä 2020 ja päättyy syksyn 2020 aikana. Tarkoituksena on luoda sitova työaikataulu kaikkien hankkeen osapuolten ja valitun urakoitsijan kanssa. Kehitysvaiheessa pyritään tunnistamaan aikatauluun vaikuttavat riskitekijät ja minimoimaan aiheutuvat haitat.

Hanke on tarkoitus toteuttaa vuosien 2021 ja 2022 aikana. Hankkeen rakennusvaihetta ei voida käynnistää ennen kuin Hämeentien urakka on saatu kokonaisuudessaan päätökseen ja raitioliikenne on palautunut koko Hämeentien osuudelle.

Katuosuuksilla ei voida liikennöidä töiden aikana, jolloin liikennekatkot ovat väistämättömiä. Suurimmat haitat kohdistuvat raitiolinjalle 8, joka kulkee kaikkien kolmen kohdealueen läpi. Liikennehaitta linjalle 1 on merkittävä. Helsinginkadulla tehtävät työt Kaarlenkadun ja Läntisen Brahenkadun risteyksessä aiheuttavat liikennehäiriöitä linjoille 3 ja 9.

Helsinginkatu, Kaarlenkatu ja Läntinen Brahenkatu

Merkittävimmät muutokset nykytilanteeseen ovat seuraavat: Helsinginkatu 22–26 kohdalle rakennetaan uusi useamman linjan pysäkit yhdistävä raitiovaunupysäkki. Raitioliikenteen sujuvoittamiseksi Kaarlenkadun ja Helsinginkadun liittymässä muutetaan kiskogeometriaa. Kaarlenkadun ja Castreninkadun risteuksen eteläpuolella oleva raitiotiepysäkki poistuu ja tilalle tulee kadunvarsipysäköintiä. Läntisellä Brahenkadulla Urheilutalon kohdalla oleva raitiotiepysäkki poistetaan.

Runeberginkatu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Runeberginkadun osuudella Töölöntorin puoleisessa päässä uusitaan raitiovaunupysäkit. Lisäksi kadun rakennustöiden yhteydessä uusitaan myös vesihuollon johdot sekä kaasujohto, jotka siirretään pois raitiotien kiskoalueen alta.

Caloniuksenkatu

Caloniuksenkadulle rakennetaan uudet pyörätiet kadun molemmin puolin ja raitioliikenne Runeberginkadun suuntaan erotellaan moottoriajoneuvoliikenteestä omalle, korotetulle kaistalleen. Raitiotielle korotettava kaista, erotusalueet sekä pysäköinnille varattu katualue päällystetään nykyisillä nupukivillä.

Kustannusten muodostuminen

Hankkeen arvonlisäverottomat kustannukset ovat enintään 9,24 milj. euroa hankesuunnitelman mukaisesti. Hanke toteutetaan KYMP:n vetämänä YKT-hankkeena ja YKT-kustannusjaon mukaisesti kokonaisurakasta HKL:n maksettava osuus on 45,6 %. Kokonaisurakka ei sisällä raidemateriaaleja taikka radan sähköjärjestelmän (mm. ajojohdin, sähkönsyötön kaapelit tai vaihdeohjausjärjestelmän) laitteita ja näiden erillishankinnat on huomioitu hankesuunnitelmassa.

Hankkeen suunnitteluun on kesäkuuhun 2020 mennessä käytetty yhteensä 0,14 milj. euroa.

Ratatöiden osuus hankkeen kustannuksista on n. 7,9 milj. euroa ja ratasähkötöiden n. 1,31 milj. euroa. Ratatöiden ja raidemateriaalien osalta kustannusten on arvioitu jakautuvan seuraavasti:

- Projektipäällikön kustannukset 0,03 milj. euroa
- Rakennuttamiskustannukset (sis. suunnittelun) 0,4 milj. euroa
- Kokonaisurakan työt (sis. ratatyöt) 5,7 milj. euroa
- Erillishankinnat 1,47 milj. euroa
- Hankevaraukset 0,3 milj. euroa

Ratasähkötöiden ja materiaalien kustannusarvion on laskettu jakautuvan seuraavasti:

- Projektipäällikön kustannukset 0,04 milj. euroa
- Rakennuttamiskustannukset (sis. suunnittelun) 0,07 milj. euroa
- Ratasähkötyöt 0,41 milj. euroa
- Erillishankinnat 0,63 milj. euroa
- Hankevaraukset 0,16 milj. euroa

Hankkeeseen on HKL:n vuoden 2020 budjetissa varauduttu käyttämään enintään 0,12 milj. euroa. Vuonna 2021 hankkeen kustannuksiksi

on arvioitu 4,78 milj. euroa, vuonna 2022 4,16 milj. euroa ja vuonna 2023 0,15 milj. euroa. Vuosille 2021–2023 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvion laatimisessa kyseisille vuosille.

Vaikutukset käyttötalouteen

Ratahankkeen toteuttaminen aiheuttaa 40 vuoden poistoajalla tasa-poistoina 0,2 milj. euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

Ratasähköhankkeen toteuttaminen aiheuttaa 20 vuoden poistoajalla tasapoistoina 66.000 euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

HSL:n perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (noin 4,6 milj. euroa 40 vuoden aikana) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (40 vuoden aikana yhteensä noin 4,4 milj. euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä. HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa 50 % laskennallisen korkomenon ns. infran korkotulona kaupungille.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus on 12.6.2017 § 665 päättänyt, että liikennelaitoksen johtokunta päättää tilahankkeista, joiden hankesuunnitelman mukainen arvonlisäveroton kustannusarvio on enintään viisi miljoonaa euroa. Kun hankkeen kustannusarvio ylittää 5 miljoonaa euroa on päätösvalta kaupunginhallituksella

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Liikenneliikelaitos

Päätöshistoria

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

02.11.2020

Asia/26

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 21.08.2020 § 130

HEL 2020-008691 T 08 00 02

Esitys

Liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta esitti kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi Helsinginkadun (Sturenkatu-Kaarlenkatu), Runeberginkadun (Mannerheimintie-Töölöntori) ja Caloniuksenkadun perusrakennusten raitiorata- ja ratasähkötoiden hankesuunnitelman 2.6.2020 esityksen mukaan niin, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeeseen sisältyvät erillishankinnat sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 9,24 milj. euroa (alv 0 %) kustannustasossa kesäkuu 2020.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332
otto.kyrklund(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566